NĂM THỨ MƯỜI BAI = SỐ THỨ 2406 — MỖI SỐ 0$02 — NGÀY THỨ SÁU 27 MARS 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL
N° 3396

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Hanoi	Các làng và các công-sở	Sau tháng	Ba tháng	Một tháng	Nước ngoài
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và	»	8.00	8.00	8.00	8.00	»
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	8.00	»
Sau tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Propriétaire : J. E. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM HUY-LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN V-LOÃN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion . . . . 0$30 la ligne
Par contrat annuel . . . . .
Par centimètre et par insertion . . . . . 0$12 la ligne
Réclame dans la 1re page . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales . . 1$50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Sự hưng-công đại-chẩn cho dân đói ở xứ Trung-kỳ

Chẳng biết cái bức tranh *dân đói* mà người nhà Tống nước Tàu ngày xưa khéo tay vẽ ra được một cách thảm-đạm đến thế nào, chứ như cái tình trạng lũ dân đói ở mấy tỉnh xứ Trung-kỳ ta ngày nay tưởng chẳng phải vẽ ra cũng đủ khiến cho người còn chút lương-tâm phải chau mày rơi lụy. Chắc các bạn độc-giả hằng ngày đọc các tin về xứ Trung-kỳ đã đăng trong bản báo nội về cái nỗi cơ-cực của nạn dân thế nào, cái tình tay đứt thịt xót, máu chảy ruột mềm ai mà nỡ ngảnh mặt làm thinh cho được, ngoài cái sự chia cơm sẻ áo, thương nhau thì giúp nhau cùng là cái nghĩa tất nhiên của đồng bào mà ta bấy lâu vẫn lấy làm mong mỏi và mừng thầm là đã có nhiều người sốt sắng ra tâm, thì ta lại còn phải mong cậy trông nhờ ở cái chính sách cứu hoang của chính-phủ cho được chu-chi ân-cần, thì lũ nạn dân dương chết dở sống dở kia mới chóng thoát vòng cơ khổ, vì số dân đói rứt nhiều, ta dẫu có cái lòng giúp đỡ nhau đến thế nào đi nữa, cũng không dịu bằng cái ơn cứu-tế của chánh-phủ là để thấm khắp hơn, nên đối với sự hưng-công đại-chẩn mà chính-phủ đã mở ở mấy tỉnh Trung-kỳ ngày nay, ta thực lấy làm một cái chánh-sách cứu hoang khôn khéo không gì bằng.

Thực vậy, sau khi bị cái thiên-tai bão lụt rất sâu cay độc địa, dân ta đương ngao ngán về nỗi cỏ bao nhiêu của mồ-hôi nước mắt ông trời xanh kia đã cướp sống mất rồi, nên nỗi cơm không có ăn, việc khống có làm, cha con chồng vợ nhìn nhau nuốt nước mắt mà thở ngắn than dài, trên chính-phủ dẫu có cái chức-trách cứu-tai tuất-nạn, nhưng công-quĩ có hạn, cũng không thể lấy đâu mà cấp mãi cho qua cả một cái vụ đói dài, mà một hai khi mới chẩn cứu cho được bát gạo đồng tiền thì cái miếng trời ơi cũng chỉ cầm hơi được trong một ngày một bữa. Nhưng dù sao dân cũng tất phải trông cậy vào chính phủ, chính-phủ tất phải cứu vớt lấy dân cùng, vậy mà muốn cho trên dưới đều có lợi cả thì bày ra các việc công-tác, thuê mướn dân làm, chính phủ vừa được ơn, vừa được lợi, dân cùng có cơm ăn, có việc làm, thực là nhất cử lưỡng tiện vậy.

Song than ôi, nhất pháp lập, nhất tệ sinh, ta không ngờ cái công cuộc trưởng đã hoàn-toàn mà lại thành ra tệ hại, lá những kẻ thừa-hành phần nhiều lại giở cái thủ-đoạn nhờ gió bẻ măng, dối trên lừa dưới, nỡ lòng cướp miếng cơm chim, để nuôi cái xác lòng lang dạ thú. Cứ như các việc hưng-công đại-chẩn ở Trung-kỳ đã làm đó, mỗi sở đều có thể thu dụng được một hai nghìn người, nhưng vì số dân đói đến xin làm rất nhiều, nên phải đặt ra có thẻ, giao cho mấy người viên chức, mỗi người giữ một số thẻ, chia ra từng tủp để phát cho dân, hễ ai lĩnh được thẻ thì vào làm việc, hết buổi mang thẻ lĩnh tiền, kẻ cách sáp đặt như thế không phải là không chu tường, không gian tiện, Nhưng khốn nỗi xin được cái thẻ làm nào có phải dễ đâu, hàng mấy nghìn con người, ai chen khỏe mới xin được một cái thẻ, còn người già hay đàn bà con gái yếu sức đành phải trở ra, chẳng được, không kiếm được việc làm nên không có cơm ăn, đành phải dắt díu dì đành-khất đọc đường, khóc mếu kêu rên, trăm thảm nghìn sầu kể sao cho xiết. Xét cái cớ dân đói sở-dĩ không mấy người nhận được việc làm ấy thì ra vì mấy kẻ thừa-hành xui những kẻ bà con thân thuộc hay những kẻ du thủ du thực khi phát thẻ thì vào lĩnh để cho có đầu người, lĩnh xong trưởn ra đi chơi, lúc phát tiền đem thẻ vào lĩnh ra chia đôi, thành ra công cuộc của nhà-nước đặt ra để cứu dân nghèo, lại là cái mồi ngon để nuôi phường sâu mọt. Mà không thương người ốm, trộm không thương kẻ nghèo, theo đóm ăn tàn, cái lũ vô lương-tâm kia nỡ cướp sống của dân cùng một cách khốn nạn đến như thế ru!

Vậy ta lại mong rằng chính-phủ đã có cái chính sách cứu hoang khôn khéo như thế, thì nên tìm cách sửa sang cho thực được hoàn-toàn. Thiết tưởng việc gì có lợi cũng có tệ, làm việc lợi cũng phải giữ cho hết cái tệ mới nên; cái mối tệ về việc hưng công đại chẩn như đã kể trên kia là chỉ tại mấy người viên chức gà què ăn quẩn, mà hợ sở-dĩ thi được cái thủ-đoạn tham ác ấy là chỉ vì họ được có cái quyền phát thẻ cho dân làm công; nay nên bỏ hẳn cái lệ lĩnh thẻ làm việc, trình thẻ lấy tiền, không cho bọn một-nát được xé mẩm mút tay vào đấy; thông báo hết thảy dân nghèo cứ mười lăm người một bếp, có người đầu bếp, tự kết hợp với nhau, đặt một vài quan giám-thị coi việc điểm phù phát tiền, mỗi sáng các đầu bếp dắt phu đi làm, sắp hàng đứng tính túc một khu, quan thân hành điểm một lượt, xem tất cả mấy bếp bao nhiêu phu rồi dồn đi làm việc, tối đến cứ số bấy nhiêu phu, các đầu bếp lại phải sắp hàng đứng tính túc một khu, quan thân hành phát tiền tận tay từng người một; số tiền công đã có công-văn niêm yết nhất định, quan quyết cứng không làm được chuyện phi vi, mà dân phu thì bếp nào cũng có đầu bếp trông coi, đứa nào không làm mà lĩnh công, tực khắc sẽ bị tố giác nhau ra ngay lập tức; như thế lại đặt ra nghiêm lệnh, nếu có chuyện sơ lậu hoặc biển đoạt phát ra thì trách cứ ở các quan giám-thị và cả các đầu bếp những bếp xảy ra chuyện đó; ngừa trước phòng sau cẩn thận, thì mới tệ chắc có bớt được nhiều vậy.

S. B.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux ngày 26 Mars 1925

Cái vấn-đề bãi bộ đại-sứ tại giáo-hội đô-thành

Chánh-đoàn tả-đảng dân-chủ ở nguyên-lão nghị-viện định đầu phiếu ưng-thuận việc bãi bộ đại-sứ ở giáo-hội đô thành, và đặt một viên đại-lý riêng cho hạt Alsace-Lorraine. Trong nguyên-lão có 318 vị, thì 158 vị về chánh-đoàn ấy.

Cuộc bay của hai phi-hành-gia Lemaître và Arrachard

Hai phi-hành-gia Lemaître và Arrachard đỗ xuống ở Villacoublay, bay cả thảy 13.000 kilomètres.

Hỏa-xa trượt bánh

Một giây hỏa-xa trượt bánh, rơi vào một cái lạch ở gần Poitiers Năm người chết. Bốn chục người bị thương. Trong số người chết, có ông nguyên-lão nghị-viên Podiboa.

Người Anh ở Palestine

Vì có M. Balfour đến Palestine, học-sinh trường Sư-phạm ở Jérusalem bãi khóa.

Chánh-phủ tạm đóng cửa các trường Hồi-hồi giáo và Thiên-chúa giáo.

Các cửa hàng cũng đóng cửa để ý bất phục lời tuyên cáo của M. Balfour.

CÁI SỔ TÀI SẢN CỦA HOA-KỲ

Bộ tài-chính Hoa kỳ tính số tài-sản của Hoa-kỳ hiện nay tính được ba trăm hai mươi ngoàn triệu hoa-viên, so với mười năm trước thì cứ một trăm đồng thành ra một trăm bảy mươi hai đồng.

Bất-động-sản tính được 156 nghìn triệu, động-sản như đồ đạc, quần áo, ô-tô tính được 40 nghìn triệu; hỏa-xa, điện-báo, điện-thoại tính được 35 nghìn triệu.

Số tiền trên kia tính ra quan thì được 7.760 nghìn triệu quan.

HÀI ĐÀM

Lời nghiêm-huấn

Một quan huyện đương ngồi vắt-vẻo ở giữa công-đường xử kiện, lũ dân đương khúm-núm bẩm quan, lúc bấy giờ vào hơn tám giờ sáng vừa trống hầu xong, chợt đâu cậu cả quan đi đâu về đầu phờ mặt vỗ, quan trông thấy biết ngay cái căn-bệnh của cậu, chạy theo cậu vào nhà trong mắng rằng:

« Thằng chết này! cứ đi mãi! trống với phách mãi! mày thử xem mỗi một bồi trống của tao được bao nhiêu tiền? Mà mỗi một tiếng trống của mày, mày mất bao nhiêu? Mày có biết không???»

Cuồng-sỹ.

Tin Trung-hoa

Tình-hình Quảng-đông

Thời cục Quảng-đông từ sau khi Tôn-Văn chết rồi thì người ta đều cho là thế nào cũng sẽ có biến cải. Mấy hôm nay các yếu nhân trong đảng quốc dân, rộn-rịp bàn bạc nhau về sự bảo toàn lấy địa vị ở Quảng đông. Nghe đâu đã có khai cuộc hội nghị bí mật, định đón Đường-kế-Nghiêu vào chủ trương thời cục Quảng-đông, nhưng cái vấn đề đó cũng rắc rối lắm vì Phạm-thạch-Sinh là cừu địch với Đường, khi nào chịu nghe. Lại có tin rằng đảng quốc-dân định theo lời di-chúc của Tôn-Văn cử Vưu-Liệt làm chức tổng lý thay Tôn, còn chức đại nguyên-súy thì cử người nào có thực-lực ở miền Nam thay, vậy nhất định cử Đường-kế-Nghiêu.

Còn sự chiến tranh quân Tôn và quân Trần hai bên vẫn gắng nhau. Hiện đội quân Lâm-Hồ đóng ở Yết-dương và đội quân Hứa-sưng-Trí đóng ở Phà-dương thế nào cũng khai chiến một trận kịch liệt.

Lễ thọ của Trương-tác-Lâm

Mới đây Trương-tác-Lâm có làm lễ thọ rất là linh đình rực rỡ, phí tổn vào lễ thọ ấy hết hai trăm vạn đồng. Các đại biểu các quan các tỉnh và các yếu nhân cũng mọi người trong cõng thương giới đến chúc mừng đông quá. Có đề sẵn 120 cái xe ô-tô để đưa đón tân khách.

Lại có bày ra cuộc diễn kịch. Trương nghĩ muốn cho các nhân dân ngoài thành không được đến xem mà cũng được nghe ca nhạc, nên sức cho sở vô tuyến, bắc ống điện ra khắp mấy nơi đông người ở ngoài thành và ở chợ, dùng vô tuyến điện truyền tiếng ca nhạc ấy cho ai nấy đều được nghe. Buổi diễn kịch ấy, Trương có thuê một vai kép là Mai-lan-Phương, mỗi ngày phải giả hắn 5000 đồng.

MỘT NGƯỜI ĐÀN-BÀ CAN-ĐẢM

Chánh-phủ Pháp mới ban thưởng mề-đay cho Mme veuve Marrant, 75 tuổi, ở Lille. Cái tiền truyện của bà lão ấy khá buồn cười. Ở vùng ấy người ta hay gọi bà lão ta là Marie la Pipe, vì tính hay ăn thuốc như đàn ông vậy. Marie la Pipe sinh ở Dunkerque, vốn là con một người phu tàu rất khỏe mạnh. Lúc bé Marie la Pipe rất nghịch ngợm, thường chơi đùa với con trai cùng tuổi mình những lúc cãi cọ đánh đập nhau, Marie la Pipe vẫn được luôn. Marie la Pipe bắt chước ông hút thuốc lá, lúc nào cũng có một cái điếu ở miệng luôn. Sau lớn lên nhà nghèo đi làm phu phen, khi làm phu trộn với, khi làm thợ cuốc vườn, những việc nặng nề đến đâu, làm cũng rất là lanh lợn. Làm lụng những công việc nặng nhọc, bận quần áo đàn-bà không tiện, nên Marie la Pipe bận quần áo đàn ông. Đến lúc xảy ra việc chiến-tranh, Marie la Pipe không có việc làm, bèn quay ra làm nghề gánh phân rơ. Một hôm có một người lính Pháp bại trận, Marie la Pipe bèn cho người ấy ẩn trong nhà mình để sau tìm đường trốn đi cho khỏi bị bắt. Về sau có người báo với quan Đức, Marie la Pipe bị đòi đến quan hỏi. Mụ bèn giả dạng buồn rầu lo sợ, cứ từ từ tiến dần dần đến sát tận viên quan Đức. Viên quan võ liền lấi thật xa, và thét lính đuổi ngay ra, thế là mụ không việc gì cả.

Xét ra là bữa hôm ấy, mụ dụng tâm bận quần áo rất cũ, rất bẩn của mụ vẫn dùng để làm cái nghề nhơ của mình, viên quan Đức thấy thế ghê tởm mà phải đuổi ngay đi, không hỏi-han lôi thôi nữa.

Ấy vì việc can đảm ấy, mà chánh-phủ Pháp ban mề-đay cho mụ vậy.

NƯỚC BẨN CÓ TRÙNG LÀNH

Ba nhà bác-học là MM. Fernand Arloing. Sempé và Couvane nghiệm ra rằng trong nước bẩn lấy ở ngoài sông về mặt dưới các thành phố có cái tinh chất trừ mấy thứ trùng độc.

Các nhà ấy lấy nước sông Rhône, sông Saône, nước sông Isère, nước sông Drac, nước sông Romanche và nước của sông Seine mà thí nghiệm, thì thấy nước các nơi ấy có tính-chất trừ vi-trùng hay ở trong ruột người ta. Nước sông Rhône và sông Isère chảy qua mấy thành phố, thì có tính chất trừ giống trùng sinh ra bệnh sốt rét đau ruột, mà nước sông Seine chảy cuộm và rất bẩn, có tính chất trừ một giống vi-trùng khác.

Việc ấy cũng không có gì là lạ, vì trong nước bẩn thường sinh ra một giống trùng trừ được các giống trùng khác. Giống trùng sát trùng ấy tìm ra đã mấy năm nay, nhưng mãi đến năm 1924 bác-sĩ d'Hérelles mới khảo nghiệm được kỹ càng. Bác-sĩ chứng minh rằng trùng độc để được ít lâu, thường sinh ra một thứ trùng rất mạnh, nó ăn những thứ trùng kia mà sinh sản thêm lên. Như vậy thì nước bẩn ở các sông có giống trùng sát trùng ấy cũng là phải. Có giống trùng sát trùng ấy thì nước bẩn bớt độc đi, chứ bảo lấy nước ấy mà trị bệnh thì chưa ai dám chắc.

NHỮNG NHÀ KIỂU TỐI-TÂN CHO THUÊ Ở NƯỚC ANH

Ở các thành phố lớn Âu Mỹ người ta làm những kiểu nhà rất giản-dị mà lại tiện lợi để cho bọn lao động thuê. Ở ngoại châu-thành Londres mới đây có làm hơn cái nhà kiểu tối-tân, người ta gọi là nhà điện, vì ở nhà ấy đối suốt toàn dùng bằng điện cả. Mỗi nhà ở có một buồng khách, một buồng ăn, ba buồng ngủ, một buồng tắm, v. v. Buồng nào cũng có mắc chỗ lấy điện, muốn hơ sưởi đun nấu chỉ có việc cắm giây điện là xong. Buồng tắm có sẵn máy vặn lấy nước, lò điện hâm nước. Trong nhà không phải bổ củi, đun nước, không có tro bụi, than cải chi nữa, tiện lợi sạch sẽ biết bao!

Nhà làm lại rất giản dị không tốn kém mấy. Nghe đâu tiền cho thuê độ 15 quan kim-tệ một tuần lễ, còn tiền điện cũng độ 11 quan kim-tệ mà thôi.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Nhờ quí báo làm ơn chỉ giúp cho tôi được rõ điều sau này:

Theo thói thường, mỗi khi có khách hay gặp lúc rảnh thì giờ, thì anh em họp nhau nói chuyện hay là đi xem phong cảnh, đi coi hát, vân vân nhưng ngoài mấy cách tiêu khiển ấy, tục ta lại còn cách chơi tổ tôm, tuy cũng gọi là có bạc, nhưng đánh trong nhà với nhau hay với anh em bạn thân không có ý ăn thua gì cả, thiết tưởng cũng là một cách tiêu khiển tao nhã. Vả lại có tổ tôm mới lưu được khách ở chơi lâu cùng là tiếp các cụ già mới được đẹp ý.

Nhưng tôi nghe nói theo lệ mới, thì đánh tổ tôm tại bàn ở thành phố cũng phải bắt phạt nặng như sóc đĩa, ít xì. Vậy ở phải thế không hay là đồn sai và người đánh tổ tôm nếu bị bắt sẽ phải trừng phạt thế nào, nhờ quí báo chỉ bảo cho tôi lấy làm cảm tạ lắm.

TRẢ LỜI. — Tại Hanoi là thành-phố Tây thì phải thi hành bộ Hình-luật Tây đã sửa đổi lại (Code Pénal français modifié). Trong luật ấy có điều 410 như sau này:

« Những kẻ nào tự làm cho mình, « hoặc làm cho người khác để tự « mình lập ra hoặc cho người lập ra « những cuộc đánh bạc ở trong một « nhà nào, trong tàu, trong thuyền « hay là bè nào mà để cho công chúng « tự do vào, hoặc do những người « trong bọn, trong phường đất dẫn, « những nhà cái trong sòng ấy cùng « những người lập cuộc đánh số « không có phép luật cho, những « người quản-lý và người trị-sự hay « là những người làm việc ở nhà ấy « đều phải phạt giam từ sáu tháng « đến hai năm và phạt bạc từ 100 « quan đến 6.000 quan.

« Những người phạm tội, kể từ ngày « mãn tội, lại có thể bị truất những « quyền-lợi kể trong điều 42 luật « này trong một thời kỳ từ ra là 5 năm « và nhiều nhất là 10 năm.

« Nếu tái phạm thì khoản phạt « giam bao giờ cũng phải gia gấp hai.

« Bắt cứ trường hợp nào, phàm « những tiền bạc, đồ đạc ghế bàn và « cơ khí trần-thiết ở nơi đánh bạc « đánh số và tất cả những đồ vật « kể ấc dùng về sự đánh bạc đều « đều phải tịch một cả.

« Người nào xét ra quả là có đánh ở « trong các nơi đã kể trên ấy thì phải « phạt giam từ 15 ngày đến 3 tháng « và phạt bạc từ 100 quan đến 2.000 « quan.

« Nếu tái phạm thì bao giờ cũng « phải phạt gấp đôi ».

Cứ xem như điều luật trên ấy thì chỉ có những nơi đã cho *công chúng* vào mới cấm thôi, còn đánh bạc ngay nhà với nhau thì có luật cấm đâu.

Thử xem ngay những bọn con bạc nhà nghề bị bắt ở Hanoi xưa nay có đám nào là bị oan không thì đủ rõ.

Xuân thủ đàm ân

(Tiếp theo)

Các viên chức tổng lý có tên sau này đều được thưởng về dịp xuân thả năm nay:

Nam-định

Tăng cứu phẩm thân giai (9.2)

MM. Trần-hữu-Hà, chánh tổng Ngọc-chân, quán làng Phong-cốc, tổng Phù-lao huyện Vụ-bản.

Ng-văn-Tân, chánh tổng Tri-nhạc, quán làng An-nhân, huyện Ý-yên;

Phạm-văn-Hy, chánh tổng Hà-cát, quán làng Hà-cát, phủ Xuân-trường.

Tống-văn-Cầm, chánh tổng Cát-xuyên, phủ Xuân-trường.

Ng-văn-Thụy, chánh tổng Hoành-thu, làng Tôn-thanh, phủ Xuân-trường.

Lâm-mạnh-Tru, chánh tổng Kiên-trung, huyện Hải-hậu.

Bùi-văn Quang, chánh tổng Mỹ-dương, làng Mỹ-dương, huyện Phong-doanh.

Đặng Bột, chánh tổng Cổ-nông, làng Bạc-tinh, huyện Nam-trực.

Vũ-đạo-Bao, chánh tổng Trinh-xuyên, làng Cổ-bão, huyện Vụ-bản.

Trần-văn-Chiêu, lý trưởng làng Cổ-lung, tổng Bái-dương, huyện Nam-trực.

Lưu-huy-Dương, lý-trưởng làng Đông-la, tổng Đỗ-xá, huyện Nam-trực.

Đặng-đức-Riêm, lý-trưởng làng Liên-tịnh, tổng Liên-tịnh, huyện Nam-trực.

Ng-v-Hoành, lý trưởng làng An-thu, tổng Hiên-khánh, huyện Vụ bản.

Trần-hữu-Nguyên, lý trưởng làng Văn-cối, tổng Văn-cối, huyện Vụ bản.

Đinh-đức-Thuận, lý trưởng làng Nhị-thôn, tổng P ô-lao, huyện Vụ-bản.

Ng-trọng-Liên, lý trưởng làng Hồ-sơn, tổng Hồ-sơn, huyện Vụ-bản.

Bùi-ngọc-Chân, lý trưởng Boi-la, tổng Bảo-ngư, huyện Vụ-bản.

Phạm-văn-Nghiêm, lý trưởng làng Phu-thu, tổng Văn-cối, huyện Vụ-bản,

Trần-thiện-Thuật, lý trưởng Dinh-trạch, tổng Hào-kiệt, huyện Vụ-bản.
Vũ đình-Kiên, lý trưởng Lập-vũ tổng Hiên-khánh huyện Vụ bản.
Hoàng-văn-Tự, ý trưởng làng Noi-cho, tổng Hiên-khánh huyện Vụ bản.
Đoàn-văn-Tập, lý trưởng làng Tân-lạc-ly, tổng Ninh-cường, huyện Trực-ninh.
Bùi-thuận-Đức, lý trưởng làng Phương-do, tổng Phương-do, huyện Trực-ninh.
Trần-đình-Ly, ý trưởng làng Ngọc-gia-đoàng, tổng Ngọc-gia-thượng, huyện Trực-ninh.
Hà-ngọc-Huy, lý trưởng làng Duyên-linh, tổng Duyên-hưng-hạ huyện Trực-ninh.
Ng-sĩ-Giáp, lý trưởng làng Đông-liên, tổng Ngô-xá, huyện Phong-doanh.
Ng-hữu-Tảo, lý trưởng làng Thuc, tổng Thương-đồng, huyện Phong-doanh.
Mai-đình-Học, lý trưởng làng Quan-lường, tổng Yên-lang huyện Trực-ninh.
Ng-đức-Lê, lý trưởng làng Xuất-cốc, tổng Phụng-xá, huyện Ý-yên.
Đỗ-văn-Cảo, lý trưởng làng Tiêu-hằng, tổng Tức-mạc, huyện Ý-yên.
Ngô-hữu-Quang, lý trưởng làng Bình-điền, tổng Lực-chính, huyện Ý-yên.
Đinh-hữu-Vinh, lý trưởng làng Phu-nhai, tổng Thụy-nhai, phủ Xuân-trường.
Phạm-văn-Thục, lý trưởng làng Liên-tứ ấy, tổng Thụy-nhai, phủ Xuân-trường.
Ng-tu-Dinh, lý trưởng làng Phú-an, tổng Thụy-nhai, phủ Xuân-trường.
Ng-văn-Như, lý trưởng An-lại, tổng Thanh-khê, huyện p ủ Nghĩa-hưng.
Trương Sung, lý trưởng làng Hải-lang-thượng, tổng Hải-lang, phủ Nghĩa-hưng.
Đỗ-hữu-Ý, lý trưởng làng Lạc-nam, tổng Kiến-trung, huyện Hải-hậu.
Phạm-tất-Đắc, lý trưởng làng Thanh-trà, tổng Quế-hải, huyện Hải-hậu.
Vũ hữu-Dịch, lý trưởng làng Hoa-dinh, tổng Tân-khai, huyện Hải-hậu.
Đỗ-văn-Cang, lý trưởng làng Phú-vinh, tổng Phụ-lão, huyện Vụ-bản.
Ngô-Duyệt, lý trưởng làng Tứ-liêm, tổng Vụ-xá, huyện Phong-doanh.
Ng-hữu-Tường, lý trưởng làng Quan-phương-, huyện Hải-hậu.
Hoàng-công-Năng, lý trưởng làng An-cơ, tổng Cao-đại, huyện Mỹ-lộc.
Phạm-văn-Hào, lý trưởng làng Bảng-đông, tổng An-lộc, huyện Phong-doanh.
Ng-văn Hân, lý trưởng làng An-lạc, tổng Vũ xã, huyện Phong-doanh.
Đỗ-văn-Du, chánh tổng Trinh-xuyên-hạ, quản làng Nguyệt-mai, huyện Vụ-bản.
Trần-quang-Nhung, lý trưởng làng Như-thực, tổng Như-thực, huyện Mỹ-lộc.
Trần-hà-Sinh, lý trưởng làng Giá-hòa, tổng Mỹ-trung, huyện Mỹ-lộc.
Hoàng-hữu-Thương, lý trưởng Quỹ-nhất, tổng Sy-lam, phủ Nghĩa-hưng.

Tùng cửu phẩm bá hộ (9-2)

Trần-văn-Chiêu, phó lý làng Bảo-ngư, tổng Bảo ngư, huyện Vụ-bản.
Ng-văn-Tục, phó lý làng Lô-xuyên, Phương-đô, huyện Trực-ninh.
Ng-ngọc-Bích, trưởng phố Bình-trung, quản làng Hữu-bằng tổng Thạch-xá, huyện Thạch thất.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 23 độ
15 giờ 25 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ 11 50
phi, — 15 82
ba 16 00
Thóc hạng nhất 7 00
Bắp nếp 7 00

Giá bạc. Kể từ ngày 26 Mars 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 0 60

Thị giá quốc trái. — Ngày 25 Mars 1925 : 46,85. — 46,70. — 47,40. — 48,10 — 69,50.

Tin tàu. — Tàu *Réam* mang thư sang Pháp đến ngày thứ hai 30 mars, hồi 6 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối 29 mars 1925

Tàu *Song-bo* mang thư đi Hongkong đường Hoi-hao và Kouang-tchéou-wan đến từ ba 31 mars hồi 6 giờ ở Haiphong sẽ khở hành. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong c uyển xe lửa 13 giờ 32 ngày 30 mars 1925.

Các chiến-hạm Anh và Mĩ đã tới Saigon. — Tuần dương-hạm *Durban* của Anh đã tới Saigon sáng chủ-nhật vừa rồi vào lúc 9 giờ. Chiếc tuần-dương hạm *Huron* của Mĩ và chiếc *Général Alava* thì tới hôm 23 mars vào buổi c iều. Sáng và tối hôm ấy tại phủ Thống-đốc có dãi tiệc. Hồi 16 giờ hôm ấy có mở một hội thể thao Anh-Pháp tại công-viên thành phố, buổi tối mở một cuộc chớp bóng cho các hàng binh sĩ quan và lính thủy Anh. Chiều 24 trong văn đình quan Lãnh-sự Hoa-kỳ có mở hội, buổi tối quan Thủy quân đô đốc đãi tiệc rồi lại mở một cuộc chớp bóng đãi các hàng binh sĩ quan và lính thủy Hoa-kỳ.

Hội Khai-trí. — Ngày chủ-nhật 5 avril này, đúng 5 giờ chiều, hội Khai-trí đãi tiệc trà tiễn quan Toàn-quyền Merlin về Pháp. Hội có lời mời các hội viên đúng ngày giờ ấy đến dự tiệc trà để tỏ lòng kính-mến quan Merlin đã làm ơn cho hội ta được nhiều lần.

Nhân quan cai-trị Marty là quyền hội trưởng cũng về Pháp cùng một chuyến tàu với quan Toàn-quyền, hội định đặt ngay chiều hôm chủ-nhật 5 avril, vào hồi 7 giờ rưỡi tối một tiệc rượu ở hội-quán để tiễn ngài. Các ngài hội-viên muốn dự tiệc xin cho biên tên vào sổ ở hội-quán 3 ngày trước. Tiền dự tiệc định mỗi vị là hai đồng như tiệc tháng mọi khi.

Các ngài hội-viên ở các tỉnh muốn dự tiệc xin viết thư về cho ông Ngu ển-Thanh ở hội-quán biết để khi tên vào sổ tiệc.

Hội Khai-trí lai cảo.

SÁCH MỚI : « PHÉP DẠY TIẾNG NAM » và MỌI TIẾNG NAM » 0$40 — SÁCH VUI TIẾNG NAM » 0$25 của ông LÊ THƯỚC, bác học Thanh hóa soạn ra để cho dễ dạy và cho học trò dễ học. Tiếng ấy học xong, Bất cứ cho học trò đi thi Tiểu học yếu-lược. Bán tại Mỹ-bình Tự, Ninh-bình, Hợp-lễ, Thanh-hóa, Mỹ thinh, Vinh, Đức-lợi, Huế hay tại nhà tác-giả.

Ngạch cai trị — M Valette quan cai trị hạng nhì tại p ủ Toàn-quyền được nghỉ 12 tháng tính cả lương tại Bordeaux (Gironde).

M. Crayssac quan phó cai trị hạng nhất trước tòng sự tại Bắc-kỳ nay hết hạn nghỉ thì tùy thuộc quan Học-chính tổng-trưởng bổ dụng.

Việc bầu-cử hội-viên thành-phố. — Xem các điện tín ở Saigon gửi ra thì những ông định ra ứng cử hội-viên thành phố trong kỳ tuyển đã vận động riết rồi và các báo quán cũng đã viết nhiều bài về việc bầu cử rồi. Hiện đã có mấy cánh đương làm mấy sổ chưa kể những ông đứng một mình một sổ. Vậy mà việc bầu cử ở đây hãy còn thấy dửng dưng như không.

Bán thuốc morphine lậu. Khi tàu *Paul Lecat* tới bến Saigon, sở Thương-chính và sở Mật-thám có xuống khám bắt được năm cân *morphine* gói trong gói 100 *grammes*. Thuốc ấy của một người mạch-lô là Casa Soprana. Người này bị bắt thì thú nhận ngay và nói rằng *morphine* ấy không phải là để bán tại Saigon, định đem sang Thượng-hải bán mỗ cân được những một vạn quan.

Quan Bốc-tơ Bi-cô-man

Có phòng khám bệnh tại phố hàng Giò số 33 Hanoi

MUỐN BÁN

Có một cái nhà số 151, phố hàng Bông, rộng 130 thước vuông muốn bán, giá là 3.000 $ Hỏi số 70, phố hàng Lọng.

Tòa Thượng-thẩm. — Hôm qua tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Việc trộm bạc ở chùa Hương-tích. — Ng-v-Tham là tuần đinh bóng đèn với Ng-văn-A là phó hương-hội biết ở tù kinh trên gác nhà sư cụ ở có một cái hòm số đựng bạc của sư-cụ và của các sư khác, mới đêm nhân dịp sư cụ lên chơi Hanoi, thông-đồng với nhau đi trộm là lẽ tên Trịnh-v-Sộn đến chùa ăn trộm. Chúng trèo lên mái nhà gác giỡ ngói cưa dui leo xuống phá tủ ăn trộm hòm bạc. Mãi hôm sau các sư trong chùa mới biết là mất trộm. Sau rết tìm mới biết mà bắt những đứa tòa-phạm lấy. Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt tên Ng-v-A 4 năm tù, tên Ng-v-Thâm và tên Trịnh-văn-Sâm mỗi tên 3 năm tù, tên Ng-v-N ư 3 năm tù ấn treo, thà cho tên Ng-tất-Thăng và bắt những tội n ân phải bồi cho sư cụ là Ng thanh Tích 461 đồng và cho hai nhà sư Trần-văn-Khoa và Ngô-v Bảy mỗi vị 50 đồng. Tòa T.ượng-thẩm bác cái án tha tên Thăng và kết án phạt tên ấy ba năm, vì xé đủ chứng cớ có dự vào v ệc trộm ấy, y án p ạt những tên can phạm khác và y tiền bồi thường.

Bức tử. — Nguyễn-N ã có người vợ hiền chửa đã được sáu tháng. Một hôm người vợ vô ý đánh vỡ cái nồi đáng mấy đồng xu, bố mẹ chồng nhiếc mắng thì cô cãi lại và nói hỗn. Ng Nhật thấy nói hỗn với bố mẹ, tức giận cầm gậy đánh một trận. Sau người vợ đi làm đau, giận thân thất cổ tự-ử. Tòa Nam án tỉnh Vĩnh-yên kết án về tội làm cho người vợ phải tự-tử và phạt 2 năm tù. Tòa Thượng-thẩm cho là tội đánh vợ mà thôi nên giảm t i cho tên ấy xuống 1 năm tù.

Lăng mạ phó hương-hội. — Nguyễn-như Liên trước đã can án một lần về tội làng mạ chánh hương hội làng rồi, thế mà vẫn không chừa, cứ giữ tính cũ. Một hôm nhân t ấy phó hương-hội tên là Trần-v-Huân dẫn người sở Thương-chính đến nhà khám rượu lậu, lại cứ đi đong đoảng đánh làng-mạ phó hương-hội mỉi ai can cũng không nghe. Tòa Nam-án tỉnh Phúc yên phạt tên Liên ấn này 10 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm giảm tội cho xuống 4 tháng tù.

Tiêu tiền công dân. — Ng-văn Tín là kỳ mục bị dân làng thưa tiêu mất 37 đồng tiền công dân. Tòa Nam-án tỉnh Hải-dương xé có tiêu s tiền ấy thật, nhưng lượng tha cho chỉ bắt bồi s tiền ấy trả làng mà thôi. Tòa Thượng thẩm bác cái án ấy phạt Ng-v-Tín 20 đồng và y tiền bồi thường.

* * *

Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Tiêu tiền công. — Ng-viết-Đàm là lý trưởng làng Sơn-đồng, huyện Quỳnh-côi (Thái bình) biện dương bị kiện, phải huyền chức, mà việc thuế thì giao cho phó-lý làm. Ng-viết-Đàm thu tiền thuế những người có ruộng phụ canh, rồi giữ tiêu không giao cho phó-lý để đem nộp tòa. Đến kỳ, phó-lý phải đi tha thải lấy tiền nộp cho đủ số. Tòa Nam-án tỉnh Thái-bình p ạt Ng-viết-Đàm 122 đồng và bắt bồi cho dân làng 61 đồng, là số tiền thuế tiêu đi mất. Tòa Thượng-thẩm y án.

Không được tạm tha — Lê-văn-Tuyến là cai cơ số 219 đóng ở huyện An-lão tỉnh Kiến-an can về việc bắn sáng vào một tên phạm, có giấy xin tạm tha, nhưng tòa Thượng-thẩm không chấp đơn xin tạm tha ấy.

Bán cái trại trong ấp Thái-hà, có hai tòa nhà to mà đẹp, vườn ao cây cảnh đủ cả.

Hỏi tại số nhà 42, phố Phúc-Kiến, Hà-nội.

Một tuần lễ chớp-bóng rất đặc-biệt !!!
Từ thứ năm 1er đến thứ ba 7 Avril 1925
TOU-FOU muốn lấy vợ
Hài hài-kịch 3 đoạn
LƯƠNG-HỮU-THÂN DIT LÉON CHALL ĐÓNG VAI TOU-FOU
TOU-FOU
Tou Fou là ai ?
Kẹp khỏi-hài mới xuất hiện
Trên đời có một không hai !
Đóng vai nhân-đức để theo
Đóng vai hảo-hiệp cũng lài
Xó Viễn-Đông từ gang nổi tiếng
Thỏ lăn lăng ao ước các ngài
Mỗi khi đến xem phải nườm nượp đông
Tou-Fou hẳn lố mặt là ai !
Kẹp khỏi hài ! mới trỏ lài !!!

Hội Trung-Bắc-Kỳ nông công thương tương tế. Hội Trung-Bắc-kỳ nông công thương tương tế, trước đã định họp đại hội đồng thường niên vào hồi tám giờ tối hôm 12 avril 1925, song vì các chi hội chưa mấy chi họp đại hội-đồng thường-niên, mà chi nào cũng có vấn đề quan trọng bàn định với hội đồng trước khi đem về công-luận với hội chánh và các đại biểu toàn thể hội, vậy nên hội-chánh phải hoãn đại hội đồng thường niên đến cuối tháng mai 1925

Theo điều-lệ, khoản thứ 16, ban trị sự được thời kỳ đại hội-đồng năm nay là hết hạn, các chi hội năm nào cũng lăng mãi lên, công việc hội ngày một nhiều mỗi ra, vậy hội chánh cần phải có những người nhiệt thành sung vào giúp việc hội hội đã có giấy gửi mời riêng từng ông, vậy ông nào định ra ứng cử xin đề vào giấy ấy, rồi gửi lại cho viên hội trưởng. Giấy ra ứng cử nhận mãi đến tháng tuần tháng mai mới thôi.

T.B.K.N.C.I.T.T.lai cảo.

NHÀ ĐẺ CẨN THẬN
51, Phố Mã-Mây, Hanoi

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé
55 nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 295
Xét-nghiệm máu, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.
Chữa bệnh hủ lao, bệnh giang-mai, bệnh sốn, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn bà và hô-sinh, vân vân.
Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.
Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.
Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 2050

Mấy điều mong mỏi. — Phố Ngọc-thanh từ lúc là cửa Ô-cầu-giấy nay là một phố đông-đúc, nhà cửa san sát, buôn bán sầm-uất, như vậy mà tối đến vẫn tối om, ngày thì chẳng có mấy khi có lính cảnh-sát coi sóc. Một điều khổ cho dân phố ấy là nỗi thiếu nước ăn vì máy xe, giếng lại cạn.

Vậy mong rằng quan trên lưu tâm đến những việc công ích trên kia thì thực là cái ân to cho dân phố Ngọc-thanh quá vậy. Ngọc-Thanh.

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY
PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE
Pharmacie Montès
51, RUE PAUL BERT, HANOI
DẦU CAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bảo viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0$90
海防武興街武興路歐淵德會當

Ngựa lồng. — Hồi 10 giờ 20 hôm 25, Phạm-viết-Thái 16 tuổi đường cửa Đông G. Bicl ot) thì vừa gặp chuyến xe lửa đi qua coi rác lính ổi nên con ngựa sợ quá lồng lên mà chạy, đi đụng phải chiếc xe số 3 A. 234 ; xe bị hư lồng chứ người không việc gì cả.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Lại 500 phu nữa sang Tân-thế giới. Sáng hôm qua lại có một toán 500 p u nữa tới bến Haiphong để đi tàu *Saint François Xavier* sang Nouvelle Calédonie.

Phái-viên Tàu sang tu. — Chính-phủ Bắc-kinh mới cử hai phái-viên sang đây để thương-thuyết với quan Toàn-quyền về việc chiếc tàu *Pao-Ming* bị giữ ở bến ta đã sáu năm nay. Hai phái-viên ấy đi tàu *Ming-Sang* sang tới Haiphong sáng thứ ba. Hồi 10 giờ 15 thứ tư hai phái-viên đã cùng quan trưởng tàu *Pao-Ming* đến yết kiến quan Đốc-lý Paquin rồi lên Hanoi để yết kiến quan Toàn-quyền.

Thi bằng Sơ-học yếu-lược. — Quan Đốc-lý vừa ký nghị-định ký thi lấy như sau này :

Khoản thứ nhất : Bằng Sơ-học yếu lược mà bản nghị định ngày 18 tháng 9 năm 1924 đặt ra thì ở Haiphong bắt đầu thi ở trường phố Bonnal từ ngày 12 tháng năm, năm 1925, hồi bảy giờ sáng.

Khoản thứ nhì : Đơn xin thi, phải đính đủ các giấy đã nói ở nghị-định ngày 24 tháng hai, năm 1925, ở các trường tư thì giao cho hộ-phố, ở các trường nhà-nước thì để lên quan đốc đến ngày 25 tháng tư năm 1925 là hết hạn.

Tait lậu thuế. — Hồi 5 giờ rưỡi sáng hôm qua, một viên thanh tra mật-thám Tây bắt được mấy người đem thịt lợn lậu thuế vào thành phố. Khi thấy ông thanh-tra đến, thì bọn mang thịt lậu ấy chạy trốn mất. Vậy thịt ấy đã đem vào lò sát-sinh.

Giấy bạc giả. — Sáng hôm kia bắt được một người đàn ông đem đến sở giây thép tiêu một cái giấy bạc giả 5 đồng.

Chiều hôm ấy lại bắt được một người Khách đem đến nhà ngân-hàng Đông-pháp một cái giấy bạc giả 100 đồng.

Hiện còn đang xét hai việc này.

NAM-ĐỊNH

Hội Trí-trí. — Ban h i-đồng trị sự hội chúng tôi định đến ngày chủ nhật 29 Mars 1925 tức là mồng 6 tháng ba ta hồi 3 giờ chiều sẽ họp đại h i-đồng thường niên để t ủ-tính những việc sau này :

1° Nghe tờ trình của ông hội-trưởng về công việc năm 1924.
2° Bàn về việc lý-tài.
3° Việc lạm hội-quán.
4° Các việc lặt vặt.
5° Bàu lại ban trị sự.

Kỳ hội-đồng năm nay phần nhiều là việc quan trọng, việc sẵn lòng đông ngày giờ ấy quá bộ tới hội-quán để đ ịch liệu các việc cho được hoàn toàn

(Xem trang bảy ba, cột thứ hai).

Số 149
THỦY-HỬ
NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Vũ tùng nói :

— Đại huynh nghĩ rất phải.

Nói xong, cầm các đồ tửa-khí trao cho *Trương-thanh*, đồi lấy một ít bạc vụn bỏ vào trong khăn gói, *Vũ-tùng* cơm rượu no say rồi, cáo từ vợ chồng *Trương-thanh*, giắt hai lưỡi giới-đao vào trong mình. *Tôn-nhị-nương* lấy bản đồ-điệp ra, may một cái túi gấm để đựng, rồi bảo *Vũ-tùng* để vào trước ngực.

Khi *Vũ-tùng* ra đi, *Trương-thanh* lại dặn rằng :

— Trong khi đi đường, hiền-đệ phải giữ gìn cẩn thận, đừng nông rượu nhiều, đừng sinh sự với nhau với ai. Đã già làm một kẻ tu-hành thì việc gì cũng chớ nóng nảy, để đến nỗi khiến người ta bắt. Khi vào đến nơi *Nhị-lang* thì nên viết thư cho vợ chồng tôi. Vợ chồng tôi cũng có ở trường cứu tại đây, có lẽ cũng thu xếp cửa nhà rồi đem nhau vào nơi. Hiền-đệ là nói giáp với hai vị đầu lĩnh họ *Lỗ* và họ *Dương* kia rằng tôi xin có lời kính thăm.

Vũ-tùng vâng từ lui ra, vén tay áo đeo bước đi mau. Vợ chồng *Trương-thanh* trông theo mừng rỡ mà bảo nhau rằng :

— Trông quả nhiên là một vị hảnh-giả.

Bấy giờ đang đi thấy mười ngày ngắn, chớp mắt đã tối. Đi chưa đầy năm mươi dặm đường, bỗng trông thấy có một ngọn núi cao. *Vũ tùng* nhân đêm sáng trăng, cứ một mình lững thững bước lên trên núi.

Bấy giờ vào hồi canh một, *Vũ-tùng* đứng trên ngọn núi, ngẩm nhìn mảnh gương ngọc-thỏ tự phương đông mọc lên, chiếu sáng xuống các loài cây cỏ. *Vũ-tùng* còn đang ngẩm nhìn thì bỗng nghe khu rừng trước mặt có tiếng người cười.

Vũ tùng nói :

— Quái lạ ! Trên một ngọn núi cao tịch-mịch như thế này, có sao lại có tiếng cười !

Vũ-tùng dảo bước tiến vào, trông thấy trong khu rừng thông, bên cạnh trái núi có một cái thảo-am độ hơn mười gian nhà tranh, một vị đạo-nhân đang cùng một người dân-bà ngồi trong cửa sổ, ngẩm nhìn bóng trăng, cười đùa hớn hở.

Vũ-tùng trông thấy, lửa giận bừng bừng, nghĩ thầm : Hắn đã là một người xuất-gia tu-hành ở trong khoảng rừng núi, mà sao lại làm những điều sàn dỗ thế. *Vũ-tùng* nghĩ vậy, liền thò vào trong mình, rút hai lưỡi giới-đao ra, giơ lên bóng trăng sáng loáng.

Vũ-tùng lầu-nhầu nói một mình rằng :

— Lưỡi đao này tốt thật, từ khi vào tay ta, chưa mở hàng lần nào. Âu là hôm nay ta hãy bắt đầu thử cho lão hồ-mang này.

Nói xong, tức khắc xắn tay áo lên. Một lưỡi giới-đao khoác vào cánh tay còn một lưỡi cầm tay đi thẳng đến trước thảo-am gõ cửa.

Đạo-nhân nghe tiếng gọi, vội-vàng đóng cửa sổ lại. *Vũ-tùng* cầm viên đá đánh vào cánh cửa, bỗng thấy cái cửa bên mở, có một tên đạo-đồng chạy ra quát mắng rằng :

— Nhà-ngươi là người ở đâu mà đêm hôm khuya-khoắt, dám đến đây gọi cửa rầm rĩ lên như thế !

Vũ-tùng trông thấy giật quắc to lên, rồi cầm đao đưa cho đứa đạo-đồng một nhát. Tên đạo-đồng nói chưa dứt lời thì nghe t ếng đao đánh s phập » một cái, đã rơi đầu xuống đất.

Đạo-nhân ở trong thảo-am kêu rầm lên rằng :

Đứa nào mà lại dám giết tên đạo-đồng của ta !

Nói xong, tức-khắc nhảy ra. Đạo-nhân hai tay cầm hai thanh bảo kiếm xấn vào để đánh *Vũ-tùng*, *Vũ-tùng* cả cười mà bảo rằng :

— Võ nghệ của ta, có đợi mở rương mới lấy được đâu. Thật là gặp vào chỗ ta ngứa.

Vũ-tùng lại rút nốt một lưỡi đao nữa, hai tay cầm hai lưỡi đao, đối địch với vị đạo-nhân kia. Bóng trăng vằng-vặc, hai bên cùng nhau giao-chiến, một vàng sát-khí, kết thành lạnh-lẽo hơi sương. Giao-chiến được độ hơn mười hợp thì bỗng nghe sườn núi có tiếng vang động, trong hai người lấy đã thấy một người rơi đầu mà ngã lăn ra.

HỒI THỨ XXXI

Hai bên giao-chiến độ hơn mười hợp, *Vũ-tùng* giả cách hở sơ, đạo-nhân cầm hai thanh bảo-kiếm vội vàng xấn vào tận nơi, *Vũ-tùng* quay mình lại, nhìn rõ đi-t-xác, đưa cho một lưỡi đao, đạo-nhân tức khắc rơi đầu xuống đất, còn mình thì ngã lăn ở trên viên đá.

Vũ-tùng quát to lên rằng :

— Người dân-bà ở trong thảo-am kia mau mau ra đây, ta không giết người đâu, ta chỉ hỏi xem đầu đuôi thế nào.

Bỗng thấy người đàn bà ở trong thảo-am chạy ra, sụp xuống đất lạy. *Vũ-tùng* nói :

— Nhà-ngươi chớ lạy. Hãy nói cho ta biết chỗ này tên gọi là gì ? Lão kia đối với người là thế nào ?

Người đàn-bà khóc-lóc mà đáp lại rằng :

— Tôi là con gái nhà *Trương-thái-công* ở dưới chân núi này, cái thảo-am này là một nơi tổ-phần của nhà tôi. Còn đạo nhân kia, tôi không biết là người ở đâu. Hắn đến ngũ nhờ nhà tôi, tự xưng là tinh nghề phong-thủy, cha mẹ tôi đưa hắn lên đây để xem địa-lý, bị hắn đỗ dành ngon ngọt, mới giữ ở lại trong mấy ngày. Một hôm rảnh trông thấy tôi, từ đó nhất định không đi, cứ ở lì trong hai ba tháng. Cha mẹ và anh c j tôi đều bị hắn giết chết, rồi hắn cưỡng bách đem tôi lên ở chốn này. Tên đạo-đồng kia cũng là một đứa trẻ ở nơi khác mà hắn bắt đem đến. Ngọn núi này tên gọi là núi *Ngô-công*, hắn thấy chỗ này có phong-thủy đẹp, mới tự xưng danh-hiệu là *Phi-thiên Ngô-công đạo-nhân*.

Vũ-tùng hỏi :

— Người không có thân-thuộc nào nữa à ?

Người đàn-bà nói :

— Tôi có mấy nhà thân-thuộc, nhưng đều là nhà sanh-nông, cơn sí dám tranh-hiện với hắn.

Vũ-tùng hỏi :

— Hắn có của cải gì không ?

Người đàn-bà nói :

— Hắn có để dành được mấy trăm lạng vàng.

Vũ-tùng nói :

Bây giờ ngươi thu nhặt lấy đi, đã ta sắp phóng hỏa đốt cái thảo-am này.

Người đàn-bà nói :

— Tôi đâm hỏi sư-phụ có cần đồng rượu thịt không ?

Vũ-tùng nói :

— Có thì đem ra đây mời ta.

Người đàn-bà nói :

— Xin mời sư-phụ vào trong thảo-am nghỉ.

Vũ tùng nói :

Để có người lửa bắt ta đó phải không ?

Người đàn-bà nói :

— Phỏng tôi có được mấy đâu mà dám đánh lừa sư-phụ.

Vũ-tùng theo người đàn-bà lấy vào trong thảo-am, trông thấy cái bàn kê bên cạnh cửa sổ có bày rượu thịt. *Vũ-tùng* rót rượu, ăn uống một hồi. Người dân-bà đi thu nhặt các đồ vàng bạc. *Vũ-tùng* liền phóng hỏa đốt thảo am. Người đàn-bà cầm một gói vàng bạc đưa ỷ ếu *Vũ-tùng*.

Vũ-tùng nói :

Ta không cần dùng làm chi. Nhà ngươi đem đi để mà làm vốn nuôi thân. (Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 caillou-kinh
Mặt đồ kim
có chữ đạ-quang
BẢO HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2886

KHÔNG Ở PHỐ GIA-NGƯ NỮA

Trường học M. Lê dình-Thăng mới dọn về phố Boulevard Maréchal Pétain (phố Bắc-ninh cũ) số nhà 54.

Ai hỏi hay xin học cứ lại phố ấy.

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mò làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả lạ sự vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và gió lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

Kính trình

Bản-hiệu từ khai-trương đến nay được các ngài có lòng quang-cố và công-nhận cho rằng chè bản-hiệu thật không phụ tấm lòng tin-yêu của các ngài

Hiện nay bản-hiệu nhiều thứ chè đặc biệt thượng hạng : nước đẹp hương thanh, cánh nhỏ, như chè Sa-tử danh trà, Bạch hồng Đào, Bạch kê-Quan, Mỹ-lày-Thị, Trà chung-Vương, Ngọc-quản Âm, Thiết la Hán, vân vân.

Các ngài có lòng chiếu-cố xin kính mười đến bản hiệu hoặc ở xa xin gửi tinh hóa giao ngân.

Kính trình

KIM-THÁI

HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.

2101

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mộ mắt, đau mắt, đau đa màng mắt, chảy nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng :

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$80

Có bán tại Nhà Bào chế nông Hanoi

thì hội ta mới có cơ một ngày một thêm thịnh vượng được.

Cuộc thi thơ và câu đối. - Xin nhắc lại cuộc thi một bài thơ hoặc thất ngôn hay ngũ ngôn phỏng vận « Vịnh Hội Trí-Trí » và một đối câu đối hoặc đối thơ hay đề (bú để treo hội quán đã đăng kỳ b o hôm 28 Février 1925 thì đến 28 Avril là hết hạn, ngài nào sẵn lòng dự t i xin gửi bài trước ngày hôm 20 Avril 1925 cho.

Gửi về ông hội-trưởng Nguyễn-vă -Hội số nhà 60 Rue du Fe (phố hàng sắt, Nam-định, ngoài phong bì xin nhớ đề cho mấy chữ « dự cuộc thi thơ » để n ận giá khỏi xé nhầm.

Ban hội-đồng trị-sự lại cáo

HÀ-ĐÔNG

Phù-thủy làm càn. — Mới đây một nhà ở xã Tuy-ứng lên trình quan huyện Đan-phượng rằng: bọn phù-thủy trong làng ấy làm bùa cho người cha già mang bệnh đến nỗi tử trần!

Khi người già ấy bị bệnh quan huyện đã phái ngay một thầy thừa cùng chánh lòng sở tại xuống tận điện phù-thủy này khám xét, bắt được hai cái bùa đã khảo gần nát úp bắt ở gầm bàn thờ, trong bùa có tên tuổi nhà khổ-chủ tức là tên người bị bệnh ấy. Việc này chưa rõ xét xử ra làm sao.

Sắp có một nhà hát. — Nghe đâu mấy nhà nhiệt-thành về nghề diễn kịch đang lập rạp ở hội để cho thêm vui trong phố huyện.

Nghe nói quan huyện sở tại cũng có ý tán thành. Ngọc-Thanh lại cáo

VIỆT TRÌ

Hội Trung Bắc-kỳ nông công thương tương tế. — Đến ngày chủ-nhật sau này (29 mars 1925) đúng 3 giờ chiều, chi hội Trung Bắc-kỳ nông công thương tương tế ở Việt-trì họp đại hội-đồng thường niên tại nhà hội quán ở phố ga. Bản chi hội xin kính mời các chi hội cử đại biểu đi dự cho được trọng tuể và thêm tình thân-ái. và xin mời các hội-viên bản chi hội ngày hôm ấy bớt chút thì-giờ lại dự hội-đồng cho đông để anh em cùng nhau bàn định các công việc hội trong năm 1925 này, theo chương-trình như sau này :

1. Nghe tờ trình của viên hội-trưởng; 2. Nghe tờ trình của ban kiểm-soát tài-chính ; 3. Ban lại bau trị-sự và các ủy viên ban chi hội ; 4. Định việc làm nhà hội-quán ; 5. Dự định các khoản chi tiêu năm 1925 ; 6. Các việc linh tinh ; 7. Việc trả.

Ban chi hội đã có giấy mời riêng từng ông, nếu ông nào không về dự đại hội-đồng được, thì xin kỳ giấy giao quyền cho một viên hội viên, hay không muốn giao quyền bảo cử cho ai thì xin bỏ vé kín vào phong thư, « Phiếu bảo cử » rồi gửi thẳng về cho viên hội-trưởng, để đến hội-đồng sẽ mở.

Hội-trưởng Ng.-thế-Long

VIỆC KINH-ĐỐ

Thời tiết và mùa màng. — Từ hạ tuần tháng 2 này, tiết trời đã thay đổi không có mưa gió dầm dề như trước nữa. Trời đã nắng suốt ngày, buổi mai có mù đến hay tám giờ mới nắng. Tiếng dông cũng đã ra, lúa má hoa quả nhờ có khí dương-quang mà nảy nở. Các miền ruộng lúa cũng đã có khởi sắc trơi tốt xanh xao.

Nếu thời tiết này được như t ế mãi thì nhơn dân còn có thể trông mong đến đầu t. áng tư mùa màng mười phần còn được 4, 5 phần gặt hái, nếu như cứ mưa gió mãi thì đói kém lại thêm nhiều hơn, chắc không tài nào thoát được cái nạn cơ cẩn.

Đã có gạo mới. — Ở các chợ nay đã thấy có bán một đôi mớ gạo mới giá cũng bằng gạo các miền xa chở đến mỗi quan bốn lon, gạo ấy tuy có nhưng rất ít. Đó là lúa hâu, chỉ có một hai nơi ruộng cao ở hai bên những ngòi lạch, cấy được sớm hơn trước lúa mùa chừng một tháng thì nay mới có, nhưng xem hạt gạo cũng nhỏ teo không to mập bằng các nếp khác. Các nhà làm ruộng ở đồi rằng bởi gạo ấy mắc mưa giỏ trong khoảng tháng chạp tháng giêng nước phần chỉ thu hoạch được 5, 6 phần thôi.

Cảm thích các tù phạm. — Bộ Hình tuân trích-lục cho viện Cơ-mật cùng các phủ tỉnh, đạo Trung-kỳ đặng hay :

Năm nay kính gặp lễ Vạn-thọ tứ tuần đại-khánh, tuân theo ân-chiếu về khoản giảm thích tù phạm, bộ tôi tiếp các phủ, tỉnh, đạo xét tự xin giảm và xin thả các hạng tù phạm công là hai trăm tám mươi tên. Trong đó có tên Nguyễn Huyên, về tỉnh Nghệ-an, Mai-văn-Châu về tỉnh Hà-tĩnh, nguyên can tử-tội, xin giảm xử phát-cự-biên-sung-quân, cải hạn khổ-sai mười lăm năm ; Châu-Ngụ, Đặng-thọ-Ứng Phạm Huân về tỉnh Nghệ-an, Trần-Quyên, Nguyễn-Lự, Nguyễn-Tuệ, Hoàng-Đệ về tỉnh Quảng-nam, Bùi-Đệ về tỉnh Quảng-ngãi, Phạm-Nhâm về tỉnh Phú-yên, nguyên can tử tội xin giảm tội lưu, cải hạn khổ sai chín năm. Bộ tôi đã có vâng tấu, phụng « Y lấu » lục tuân, vậy nên tuân trích lục đặng hay. Nay tuân trích lục.

Các trường Công nghệ thực-hành. - Trường Công-nghệ thực hành (Ecole Pratique d'Industrie) ở Huế nay đã khởi giảng và trường Bá-công thì đã bãi. vì đem trường Bá-công đổi ra trường này, nên trường này dạy thì Bá-công bãi.

Hiện nay trường ấy dạy đủ các thứ công-nghệ, nên phải có thêm các ông giáo-sư ở các công sở khác đến dạy thêm, vậy sau này sẽ kê danh-sách của các vị sư phạm ấy và khoa dạy những nghề gì.

Dạy nghề vẽ : Ông de Saint Nicolas, kỹ sư ở tòa Công chính Huế. Dạy cách-trí. điện khí, máy móc : Ông Aude kỹ-sư ở tòa công-chánh Huế. Dạy toán và đo : Ông Lê-văn-Hòa. thăm tá cán sự ở tòa Công-chánh Huế. Dạy chữ Pháp : Ông Bà-Định giáo sư trường Quốc-học Huế.

Tiền dạy mỗi giờ : người Tây 2 đồng, người ta 1$5 .

Trường Công-nghệ ấy nay mới làm xong ở bên bờ tả ngạn sông Phổ-cam, cách thức xem tráng lệ lắm. Nơi ấy là một nơi đào luyện nhơn tài của bản xứ Trung-kỳ đó, nên đem khuyến cùng các bậc sĩ tử nên gắng công mà luyện tập « mài sắt có ngày nên kim ».

Bao giờ mới có đông ra? — Tục ngữ của xứ này có câu : « tháng mười đông rập, tháng chạp đông ra » nghĩa là tiếng đông đến tháng mười thì hết, qua tháng chạp đã lại có ra

— Tiếng đông đã ra thì khi trời đã có hơi ấm, dù có mưa dầm gió bấc trong năm ba hôm nhưng khí ấm vẫn có thể các loài thảo mộc hoa quả cùng hòa-các sẽ bị hư hỏng nhiều, vì khí ấm lấn lên mà khí dương đè xuống.

Trong xứ Trung-kỳ các nhà nông-phố lâu nay mùa màng đang làm được các nơi, lúa gần khi lỗ, nếu có tiếng đông ra thì các chọn lúa đua trỗ, thì mới trông có ngày gặt hái, mà nay đã đến trung tuần tháng 2 rồi mà lúa vẫn bị mưa dầm trỗ lúa về không được, còn các loài hoa lợi khác cũng phải chịu không phát sanh được cho tốt tươi — Ấy vì tiếng đông chưa nên mới có nỗi lo sợ cho mùa màng hoa lợi. Các nhà nông-phố đêm ngày trông nghe tiếng đông mà chẳng có. Chẳng biết khi nào mới có đông, nếu đến hết hạ tuần tháng 2 mà trời còn mưa lạnh thì chắc là mùa mất hết. — Hiện nay các thứ hoa lợi như là đậu, bắp, khoai, sắn đã chịu hư hỏng cả rồi, chỉ còn trông một chút mười p ần năm ở nơi lúa mùa tháng ba. Nếu trời cứ mưa mãi thì mùa này sẽ mất hết, thì tôi đối sau này chưa biết sẽ khốn khổ đến đâu. Nhơn dân lấy làm lo sợ lắm.

Những bao xi măng "Che Cock" không bán chỉ để cho thôi, các cửa hàng đều có cả. Bảng không nên hỏi niêm yết ở phố hàng gai số nhà 83

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG TRỊ

Sự hưởng công đại chẩn. — Tại tỉnh có làm nhiều cái nhà tranh rất to, xung quanh dùng cót che kín cũng có chừa cửa sổ thông khí, những nhà ấy làm gần các nơi công-sở, trong nhà có lát sàn cho người nằm, lại có nơi bếp núc để đun nấu.

Bọn dân nghèo đến ứng hành công việc tại dân ông cấp cho mỗi ngày ba lon gạo, dầu bà hai lon, con nít lon rưỡi, mỗi ngày cứ phát số ấy và cho ăn ở nếu ruộng ở nhà quan làm đã kể trên, ngày nào nắng ráo thì cho nhơn dân ra làm, ngày nào mưa gió lạnh lẽo thì cho nghỉ, ngày nghỉ cũng phát gạo, mà những người không muốn làm theo trình hạn cấp phát thực dụng ấy tức là người no đó, thì ấy ý muốn làm đâu thì làm, chỉ như kẻ nghèo khổ đói rét thì dùng làm tại đó cả. — Khi làm việc thì có người kiểm điểm đốc súc cũng nghiêm thiết cũng cẩn mẫn mà chẳng bao giờ có đánh đập. Bởi thế mà bọn dân đói khó ở tỉnh Quảng-trị đến ứng hành các sở hưng công đại chẩn rất đông nhiều mà những người đó ăn không khi nào nỡ tranh dành với kẻ nghèo khó, vì họ thấy quan trên đã xử trí một cách rất công bình chánh trực như thế thì ai còn dám làm điều tạm phép bao giờ, còn n. u dân ai có khó tỉnh đến ứng dịch rất đông mà thấy đều ca tụng cái chánh sách rất khôn khéo của quan trên vậy.

THỪA-THIÊN

Tấm lòng nhân-đức. Mới đây ông xã Huỳnh ở làng Nguyệt-biều, nhà chẳng phải giàu có gì lắm, duy có vài chục con trâu để kéo gỗ và đôi ba mẫn ruộng xấm xấy, thế mà trong lúc đói này trông thấy dân trong làng khốn khổ quá tệ mà ông mua đến một trăm năm mươi tạ gạo để giúm giúp cho kẻ khó nghèo. Số chẩn cấp ấy nếu các nhà giàu hãng vạn hãng triệu nghe đến chẳng cho là bao, nhưng xét xem cái gia tài ông xã Huỳnh lòng công chẳng được bốn ngàn đồng, thế mà ông phải tiêu mất một ngàn hai trăm đồng để giúp cho kẻ nghèo khó, ấn ấy mới thật là ấn trong mà lòng nhân đức ấy mới đáng nên kính vậy.

TOURANE

Hai đám cháy nhà. — Mới chưa đầy tuần-lễ nay, mà ở xóm bến trên ga lớn đã hai lần phát-hỏa. Lần trước cháy một cái nhà lá cách đường xe-lửa chừng vài mươi thước, cháy lúc hơn 2 giờ chiều là khi xe-lửa mới chạy ngang qua ; nhà này chủ đi vắng sắp cửa bỏ không, chẳng ai nấu nướng gì cả, nên nỉ cũng đoán chắc là bởi tàn trên xe lửa văng vào, ngún lên mà cháy. Xóm này nhà ở liên-tiếp, lại cháy vào giữa khi gió nồm to như bão, mà cả xóm dân-ông đều đi làm vắng, chỉ có đàn-bà con trẻ ở nhà, tình thế rất là nguy-cấp, may nhờ có người xóm khác chạy đến tận-tâm cứu chữa, tất-lực giữ-gìn, nên chỉ cháy có một nhà đó thôi, còn cả xóm đều bảo-toàn vô-sự. Thật là phúc quá, nếu như vụng chữa ắt cả xóm đã ra tro.

Cách ba hôm sau lúc hơn 1 giờ trưa lại một nhà cùng xóm ấy bị cháy, nhà này cũng không phải lại nấu ăn bắt cẩn mà nên nỗi, vì buổi trưa ăn uống xong rồi, bếp múc nước tưới ắt cả, nhà chỉ có một người nằm ngủ, còn thì đi phơi lưới dưới bãi ; lửa phát cháy phía buồng năm, mới ở ấy có một góc thì chữa được ngay. Đám này cũng may lắm, chớ nếu như không cứu được hẳn cũng lại to, vì trời đương nắng gắt và gió to lắm.

Độ này đã sắp đến mùa nam nắng, ở những nơi phố-xá thì còn ít sợ, chớ ở các chỗ xóm làng thật rất lo về nỗi hỏa tai. Thiết tưởng hà con ta cũng nên phải phòng bị sẵn-sàng để làm-thời cho tiện bề cứu chữa. chớ cứ hễ khi nào lửa cháy là nước tưới chẳng cô, gàu tát thì không, đợi khi cháy xong mới sắm lễ cúng vái (ông trừ con hỏa, mà kêu rằng lửa cháy thì vô-vị lắm.

G. PAREL

Ai muốn hỏi gì cũng sẵn lòng bảo ; chỉ bảo về những việc buôn bán và các việc khác. Xem xét các sổ sách, hoặc tính sổ sách

49, Avenue Puginier, Hanoi

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 26 Mars 1925

MẪU-ĐƠN GIAI HOẠI

Tình bậc cháu, nghĩa mẹ con, Tình sao cho đáng uông tròn hòa hai. Khen người trí nữ giả giai.

Tối thứ sáu 27 Mars 1925

CÁI KIẾN KIỆN CỦ KHOAI

Vỏ hát có ẻo cải lương của một ông danh-sĩ soạn ra. Câu hát rất là thâm thúy và có ý vị lắm, câu hát đối chọi nhau từng tiếng một. Thật là từ xưa đến nay chưa có ai đã soạn ra được.

Lần này diễn lại, soạn-giả đã thay đổi cả lại thành ra hơn 30 điệu hát, nghe rất là êm ái lắm. Soạn-giả lại nghĩ thêm ra một cảnh thứ 6 là cảnh Chợ giời nữa cho thêm vui. Vậy xin Liệt-quý hạ cố đến xem đông cho và xin lấy vé trước kẻo hết. Có bán vé trước từ tối thứ năm.

CÁO-BẠCH

Công-ty Đồ-Đăng-Tông tên chữ hiệu là Quảng-Hội-Nguyên, ở số nhà 140, phố Sarraut (phố Khách, Vinh) hiệu chụp 6-10 đường sang Lào (Vinh-Thakhek). Xin có lời kính trình các quí-khách biết cho rằng : nay bản công ty dọn nhà lại phố la Gare (Avenue Maréchal Foch, số nhà 100, ở cạnh sở Cầm). Chư-tôn liệt-quí ai muốn thuê nguyên cả chuyến, hay là dáp xe chở hàng - hóa gì xin mời đến bản hiệu sẽ châm chước giá phải chăng không dắt.

Cần cáo.

GRANDS MAGASINS REUNIS

Rue Paul-Bert. Hanoi

Trước bữa ăn, hay sau bữa ăn uống một cốc Bordeaux rượu vang Mariani

Thời được sức lực mạnh khỏe, được chân huyết tốt tươi

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu Conité của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa mà những người yêu, trẻ con của họ đều mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên dùng rất tốt

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng

Bán buôn tại :

COMPTOIRS COLONIAUX CHIMIE

Haiphong

7220

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKIOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự nhiên in ra đây, chớ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình bà, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng tôi châu phê rằng :

Chiếu nay đạt được phòng của MONTÈS qui đồng, có chế ra một thứ rượu bổ đã lâu ngày được qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng chế-ông để bổ tì an-giá.

Khâm thử.

欽	此	敬	祭	以	嘉	有	御	摩	定	三	年
示	試	效	驗	補	精	酒	用	製	良	五	月
特	准	給	藥	內	元	為	藥	酒	方	初	七
內	閣	奏	用	外	氣	此	有	精	頒	日	

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít..*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

TAM-TÍNH-Y-TÔN

Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

Bản-hiệu chuyên nghề làm thuốc nội ngoại khoa, chế luyện các tinh tế chữa đủ các bệnh mới, bệnh lâu, bệnh nguy bệnh trọng, số đông phải cần chữa cũng được hồi sinh khỏi tử giầu có lấy phải già, người nghèo cũng quá không tiền xin thuốc cũng cho.

Chữa các bệnh như sau này: đàn ông mộng tinh, gi tinh, lậu tinh, hoạt tinh, loãng tinh không đẻ, đàn bà kinh nguyệt không đều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết tích, khí hư, bạch đái kinh thủy ra liên miên, sinh ra trăm chứng đau bụng đau đẻ kinh niên, ho lao, đàm suyễn, bất loại, phổ thông, phong thấp cả chứng, sốt rét, sốt nóng, thổ huyết, khạc huyết, lị huyết, tả lị, giá mỗi hộp 1$00, đau mắt mộng mộng giá mỗi chai 0$50.

Lậu giang mai

Bản hiệu chia ra bốn chứng lậu chế bốn thứ thuốc lậu độc, lậu tinh, lậu huyết, chỉ lậu, giang mai ba chứng dùng độc ba cam giang lậu, các bịnh không giống nhau, chứng thời ở trong, chứng thời ở ngoài, vì có ngài mắc bịnh uống thuốc sau mới đẻ mà người đàn bà lại sinh ra bịnh khí hư, bản-hiệu chế đủ các thứ thuốc chữa các bịnh giang lậu khỏi và không hại gì đến đường sinh dục mà người đàn bà không sinh bịnh khí hư được.

Thuốc lậu giá 1$00 một chai.
Thuốc giang 1$50 một chai.
Thuốc bổ 1$00.
Ống thụt 0$50.
Có bán thuốc chữa thuốc phiện ngài nào ăn đã lâu nằm uống cũng khỏi, mỗi tra giá 1 $ 00, chai con 0$ 50.

Qui khách ở xa viết thơ về kể bịnh bản-hiệu gửi thuốc đến ngay gửi cách lành hóa giao ngân.

TAM-TÍNH-Y-TÔN
Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè già lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU
số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 73, phố hàng Trống Nam-định
Kính cáo

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rão phổi làm cho hay ho vất uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BỔ 1$40

MỘT HỘP THIỆT
THUỐC HƯƠN
VALDA
dùng trúng lý, ngăn phải lúc
thì đủ ngăn ngừa
Khỏi đau đóc giọng, Khỏi đau phổi và đủ trừ các bịnh
NHỮNG LÀ
Sổ mũi, nghẹt mũi, phong hàng, ngoại cảm, hoặc đàm nhiệt nổi xâu, vân, vân.
MÀ NHỨT LÀ PHẢI ĐỔI CHO ĐƯỢC
THIỆT THUỐC HƯƠN
- VALDA -
bán đựng trong hộp mà thôi, trên nắp hộp nhớ phải có chữ hiệu
- VALDA -
mới thiệt phải

Một cái diệu-pháp trừ bệnh

Trong đời người ta, những điều nên sự nhất là những chuyện đau xoàng mà giết, những nỗi một nhọc hèn lứa hàng ngày vì những chứng ấy làm cho chân huyết suy đi, gầu sốt hẳm đi, hại cho sự thọ hơn là những tật bệnh lớn.

Vì vậy, nhiều gia quyến kia, mỗi khi người lớn hay trẻ con trong mình không được khỏe mạnh, thì người ta thường dùng thuốc Pilules Pink. Thuốc ấy nguyên bổ huyết, bổ não, rất ích cho lục phủ ngũ tạng và trong số đã cho chất dùng cho người yếu rất tốt.

Hiện nay muốn giữ cho bệnh tật khỏi làm đau đớn, thân thể mệt-nhọc mà muốn hồi-phục lại, và cực khỏe muốn giữ gìn cho trắng-kiện, thì không có thuốc gì công-hiệu bằng thuốc

PILULES PINK

Thuốc Pilules Pink, hiệu bào-chế nào cũng có bán.

Nhà Bán-đồ « TÀM-TÀM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ lúc mới sáng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau da dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$10

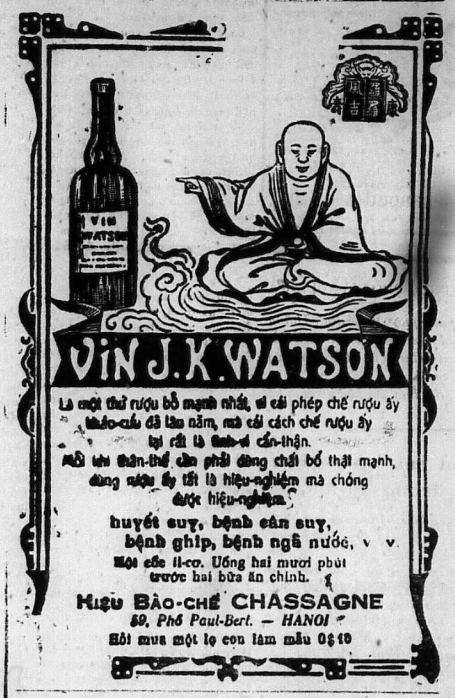
Có bán tại: Nhà Bà chuông, Hanoi

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU (hiệu đầu nai)

Thuốc này thực đáng làm nổi danh tiếng cho người bào chế ra, vì hiện đã dùng khắp trong các nhà thương và các nhà nuôi người ốm ở bên nước Đại pháp. Thuốc này ngày nay ai ai cũng đã biết tiếng, mà lấy làm quí-hóa, lấy làm tin dùng, vì là một tuổ thuốc có giá trị đặc biệt. Hãy xin kể các thứ bệnh mà thuốc này có thể chữa khỏi: bệnh suy nuợng của đàn ông, đàn bà; bệnh thổ thần của con gái đến thì; bệnh yếu đuối trong khi thai nghén, trong khi có sữa cho con bú; bệnh một nhọc quá về sự làm ăn, bệnh ngọ ngẫu, bệnh đau lưng, đật gân, vân vân.

Chỉ dùng vài lọ thuốc Dragées Rabuteau hiệu đầu nai) thì các bệnh ấy thuyên khỏi.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả. 2056.

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy bào-chữa đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc tí-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Hiệu BÀO-CHẾ CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI
Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

Lời
Bệnh tràng-nhạc
Chứng đau xương

CÁC CHỨNG NGỨA NGÁY NHƯ:

Mụn Nốt-mẫn — Hác lào.

Những người nào lở, có bệnh trang-nhạc, có huyết-quản sưng và có lỗ ở các huyết-quản ấy có muốn chữa cho khỏi không??

Nếu muốn chữa khỏi hay là muốn phòng bị những chứng đã kể trên thì cũng chẳng khó gì, chỉ nên biết dùng thuốc! Nhiều người đã công-nhận thuốc:

Dépuratif Richelet

là có đủ các tính chất hóa-học chữa được các chứng ấy và có thể thay máu rất nhanh. Sự kiến-hiệu rất là chóng và mau vì thuốc ấy chữa ngay ở căn bệnh. Máu thì nhờ thuốc này mà hết căn càng các chất bẩn thỉu. Những chỗ lở thì hàn lại mà không phá ra nữa.

Thuốc này còn chữa được các bệnh thấp, đau xương, ván ván.....

Bán ở các hàng lục-hợp to.

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở từ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán-ký, để cho người làm đỡ tìm kiếm. Xin các ngài thường hay ký tên vẫn tắt, hoặc thác quê, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU:
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rét mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt. 2058

CÔNG-TY VẬN-TẢI ĐÔNG-PHÁP
7, Boulevard Bobillot — HANOI

XƯỞNG XE Ô-TÔ BOBILLOT

Bán các nơ Michelin
cho ô-tô và xe tay

Độc-quyền về hàng ô-tô
MAJOLA 7 và 10 mã-lực
COTTIN DESGOUTTES 12 và 18 mã-lực
Camionnettes LUC COURT
1000 và 1800 kgs.

?

Xưởng chữa xe
do một nhà chuyên môn chỉ-trương

Chữa các xe ô-tô xe ngựa và xe tay cũ thành mới
CHO THUÊ, MUA VÀ ĐỔI
ô-tô và xe tay
Bán buôn các thứ

Gởi giây thép thì đề tắt là: CHEDOTAU HANOI — GIÂY NÓI SỐ 73

ŒNO KOLA COCA

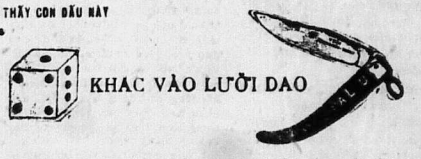
RƯỢU BỔ
酬補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nổi-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每時食者啡每吞啡沒喊醋欺喉翔

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
2099 *31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi*

CÓ THẤY CON DẤU NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền.

PACHOD Frères & Cie LYON 2060

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

TỪ THAKHEK VỀ VINH

Tàu thủy ở Vientiane về tối chủ-nhật thì sáng thứ hai xe 8-10 chở thơ và khách khởi ở Thakhek về suốt Vinh.

TỪ VINH ĐI THAKHEK

Ngày thứ sáu đúng 7 giờ sáng chạy, chiều thứ bảy đến Thakhek vừa kịp tàu thủy lên Vientiane.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quí-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu sắp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi. . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI, Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé

VỚI 20 QUAN, QUÝ KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Các mua phải nộp ngay 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 10 quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ độ ra mấy xu có thể làm nên giàu có được.

Nộp tiền lần đầu được ngay cái vé, chỉ mình mình có quyền sở-hữu, mà lần rút số nào cũng được dự, cho thì đã đóng hết tiền rồi vậy, nếu vé của mình trúng số được lĩnh nguyên cả lẫn. Mỗi cái vé PANAMA thì nào cũng trúng một lần, giá tiền lớn từ 500.000 nhỏ cũng một 4.000 quan, không có cái nào là vô quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc nhất và lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY:

126 lô	500.000 quan	253 lô	5.000 quan
127 lô	250.000 —	1.265 lô	2.000 —
253 lô	100.000 —	12.650 lô	1.000 —
253 lô	10.000 —	1.737.892 lô	500 —

Có vé được dự nào muốn rút số mãi cho đến khi số vé của mình trúng thì thôi

Mỗi lần rút số sẽ nhận được một cái số các số trúng số, mà không phải giả tiền. Mỗi lô có hoa nhiêu tiền được lĩnh hết. Các số giao cho người mua đồng với các vé thực có, người mua vé lúc nào muốn xem cũng được, đúng như luật riêng ngày 12 Mars 1909. Bản luật lý giải nết mọi phần chắc-chắn cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)